

Praksisnyt fra DUKH: Skal merudgifter til børn med handicap sandsynliggøres eller dokumenteres?

af konsulent Erik Jappe

Problemstillingen om, hvorvidt borgeren skal sandsynliggøre eller dokumentere merudgifter til børn med handicap, har været kendt i mange år efterhånden. Den giver dog fortsat anledning til problemer, som får borgere til at kontakte DUKH for uvildig rådgivning. Så hvordan er det nu, det er: Skal merudgifter til børn med handicap sandsynliggøres eller dokumenteres?

Sigtet med merudgiftsydelsen

Sigtet med ydelsen er at give modtageren mulighed for selv at tilrettelægge, hvordan behovet bedst kan dækkes. Det er ikke meningen, at borgeren skal søge kommunen om hjælp for hver enkelt merudgift. Der skal laves et overslag over omfanget af de behov, som barnet efter al sandsynlighed vil få i det kommende år, og hvad det medfører af merudgifter. Det er oplagt, at det ikke er muligt at dokumentere fremtidige merudgifter med kvitteringer m.v., idet udgifterne endnu ikke er afholdte.

Lovgivningen

Lovgivningen er klar. I servicelovens § 41, stk. 3 står der: *"Der skal sandsynliggøres merudgifter ..."*. Al- ligevel har kommunerne i vidt omfang krævet dokumentation for afholdte merudgifter. Socialministeriet ændrede i 2011-udgaven af Vejl. nr. 3 om særlig støtte til børn og unge og deres familier den gamle vejlednings pkt. 142 (2006) til nu pkt. 147 og lavede denne tilføjelse: *"At merudgifterne skal være sandsynliggjorte betyder, at kommunalbestyrelsen (red: dvs. kommunen) ikke kan kræve dokumentation for afholdelsen af udgifterne."* Ændringen taler sit tydelige sprog, men er efter DUKH's erfaringer endnu ikke slået rigtig igennem i alle kommuner.

Hvorfor er problemstillingen opstået?

I kommunerne er det normal praksis at kræve dokumentation og bilag for alle udgifter, der skal dækkes. Det tilsiger lovgivningen, og det kræver revisionen. Her kommer merudgiftsydelsen så ind med et helt andet tankesæt bag. Fra lovgivernes side har sigtet dog været klart – merudgiftsydelsen skal udmåles med et fleksibelt standardiseret tillæg, og familien med barnet med handicap skal ikke søge kommunen om hjælp hver gang, der opstår en merudgift.

En anden årsag kan være, at der i Bekendtgørelse om tilskud til pasning af børn med handicap eller langvarig sygdom (nr. 347 af 18.4.2011) står i § 4: *"Merudgifterne kan fastsættes på grundlag af sandsynliggjorte eller dokumenterede udgifter."* Det har nogle kommuner tolket, som om de kunne kræve alle merudgifter dokumenteret.

En tredje årsag kan være teksten i den gamle 2006-vejledning pkt. 146: *"Modtageren af ydelsen bør ved opfølgningen kunne dokumentere de væsentligste udgifter, pågældende har haft, siden ydelsen blev fastsat. Det vil gøre det nemmere at få fastsat en rimelig merudgiftsydelse, specielt når modtageren får ydelsen for første gang."* I 2011-udgaven af Vejl. nr. 3 om særlig støtte til børn og unge og deres familier (pkt. 151) er teksten blevet ændret til: *"Modtageren af ydelsen bør ved opfølgningen kunne sandsynliggøre eller eventuelt dokumentere de væsentligste udgifter, pågældende har haft, siden ydelsen blev fastsat. Det vil gøre det nemmere at få fastsat en rimelig merudgiftsydelse, specielt når modtageren får ydelsen for første gang."*

I 2011-vejledningen er der således to steder (pkt. 147 og pkt. 151) blevet forsøgt tydeliggjort, at merudgifter skal sandsynliggøres og ikke kan kræves dokumenterede.

Ankestyrelsens praksis

Ankestyrelsen har endnu ikke udsendt principafgørelser, der tager hånd om problemstillingen. Flere borgere har oplyst til DUKH, at Ankestyrelsen har afvist at optage deres sag til behandling, idet sagen ikke er blevet betragtet som principiel. Kun en enkelt principafgørelse kommer lidt ind på problemstillingen - C-8-03: *"Ankestyrelsen fandt, at forældrene havde ret til at få merudgiftsydelse i det omfang, de kunne sandsynliggøre/dokumentere ..."*. Dvs. Ankestyrelsen tager ikke stilling til problemstillingen i denne afgørelse.

Afrunding

Mange forældre til børn med handicap har det helt fint med at dokumentere, hvilke merudgifter de har haft i det forløbne år. Nogle forældre finder, at det generelt faktisk er lettere at sandsynliggøre det kom-

mende års merudgifter ved at dokumentere det forløbne års afholdte udgifter i form af kvitteringer m.v. i stedet for at skulle sandsynliggøre merudgifterne ved beskrivelser m.v.

Lovgivningen er dog klar. Fremtidige merudgifter skal sandsynliggøres og ikke dokumenteres, og kommunen kan ikke kræve dokumentation for afholdte udgifter. Forældre har medvirket til sagens oplysning, når de har sandsynliggjort det kommende års merudgifter. 